

ALTAYLAR'DA KADIN SİVİL TOPLU FAALİYETLERİ¹

Nadejda TIDIKOVA

SS Surazakov adına Bilim
Araştırma Enstitüsü,
Altay dilleri bölümü uzmanı

Sovyetler

Birliği dağıldıktan sonra Rusya Federasyonu'nun tüm bölgelerinde çok sayıda sivil toplum örgütü oluşmaya başladı. Altay Cumhuriyetinde ise şimdiye kadar 428 çeşitli amaçlara göre sivil toplum örgütü kurulmuştur. Bunlardan 236 tanesi sivil toplum birlikleri, 7'si partilerin yerel Şubeleri, 166'sı sivil toplum örgütleri, 25'i sendikalar, 26'sı Vakıflar, 148'i diğer ticari olmayan örgütlerdir. Bunların arasında daha çok etkili olanlardan 49'u dini Örgütler, 73'ü ulusal kültür örgütleri ki, bunların da arasında 35'i azınlık sayılan halkların oluşturdukları Örgütlerdir. Sivil toplumun önemli kuruluşlarından olan kadın birlikleri de Altay Cumhuriyetinin sivil hayatında önemli rol almaktadır. Tecrübe gösteriyor ki, kadınların kurdukları sivil toplum örgütleri daha sorumlu ve daha aktif hale gelmektedir. Altay Cumhuriyetinde daha çok tanınan ve çalışmaları ile kendilerini fark ettiren kadın teşkilatı, Altay'dın Epşileri,, (Altayın Kadınları) örgütü ve,, Mama,, adlı fon. ,, Altay'dın Epşileri,, 3 Şubat 2009 yılında resmi faaliyet izni almıştır. Bu örgütün esas hedefleri sağlıklı aile, çocukların iyice yetişti

¹ Bu makale, 11-13 Mayıs 2014 tarihinde Eskişehir'de düzenlenen 'Türk Dünyası Sivil Toplum Zirvesi' nde bildiri olarak sunulmuştur.

rilmesinde Annelere yardım etmek, aynı zamanda kadınların sosyal ve politik hayata katılımlarının desteklenmesi. Bu çalışmaların başında parlamento seçimlerine (El Kurultay) katılan kadınlara destek verilmesi olguları da vardır. Bu çalışmaların neticesi olarak parlamentoda 'Altaydın Epşileri'nin destek verdiği kadın milletvekilleri vardır. „ Altaydın Epşileri,, toplum için en günde mde ve acil olan problemlerin çözülmesi yönünde ciddi işleri görmektedir. Alt ay toplumu için bu tür sosyal sorunların varlığı az değil. Sosyal sorunların başında yetimlik, ayyaşlık, intiharlar, çevre kirlenmesi, çocuk ölümleri gibi sorunlar oldukça ciddidir. Bilindiği gibi Rusya'da anne-babası olmayan yetim çocukların oranı nerdeyse %15i geçmektedir. Altaylar'da ise bu rakam %10civarında olup bu rakamlara çeşitli sebeplerden dolayı anne babasının terk ettiği çocuklar da dahildir. Bu sosyal yetimliğin esas sebeplerinden biri ise ayyaşlıktır tabii ki. Bu yüzden,, Altaydın Epşileri,, devamlı olarak,, babalık sorumluluğu- sağlıklı ailenin temelidir,, sloganı ile konferanslar vermektedir. İlk za manlar ciddi şüpheler vardı ki, insanlar bu tür konferanslara katılır mı, orada bu sorunları konuşurlar mı & Ama tecrübe gösterdi ki, şüpheler asılsız imiş. Toplum bu sorun un tartışılmasına hazır olduğu anlaşılmıştır. Mesela, bu konferansların birinde zaman darlığından konuşmacılara konuşma için 5 dakika verilmiş, fakat konuşmasını istek üzere 30 dakikaya çıkarırlar bile oldu. Bir çok babalar kendi problemlerini dile getirmekten, onların çözümü için yardım istemekten utanmadılar, aksine bu problemlerinin sosyal y önüne dikkat çekmeye başladılar. Bu tür konferanslar beklenen amaç i nstanların kendi problemlerini anlaması ile birlikte olarak, yerel idareci lik organlarının da söz konusu sorunların çözülmesine yardımcı olmaktadır. Altaydın Epşileri,,

Rusya'da ilk defa bira yasağı için çağırıda bulundu. Bu çağırı bira da diğer alkollü içkilerle beraber yasaklayan bir yasanın çıkarılmasını talep ediyordu. Bu mücadelelerin neticesinde Rusya Devlet Duması bu kanunu artık kabul etmiştir. Bizim örgüt kadınların alkolik tedavisini de faaliyetleri arasına almış. İlk olarak 117 kadın tedavi altına alındı , ama maalesef onlardan yalnızca 19'u sağlıklı hayata döne bildi. Diğerleri psikolojik duvarı aşarak alkol bağımlısı oldukları için tedavileri mümkün olamadı. Ülkede ailelerin alkole bulaşmaması için müthiş paralar ayrılmaktadır, ama o paralar adresine ulaşmıyor. ,, Altaydın Epşileri,,nin önemli çalışmalarını yapanların başında

gelen Svetlana Poletayeve söylüyor,, Diyorlar ki, alkol ticaretinden bü tçeye büyük paralar gelmektedir. Ama kim hesapladı- biz bu paralar çok kazanıyoruz, ya alkolizmin ülkeye getirdiği felaketl erden daha çok kaybediyoruz & Anne-babalar alkol yüzünden hapisanelere atılıyor, çocuklar ise dışarıda perişan olmaktadırlar. Büt çeden aileler için ayrılan paralar ise alkolik anne- babaların Sahipsiz çocuklarına veriliyor, sanki. Ama daha iyi olmaz mı, devlet o çocukları kendisi alsın, ayrılan parayı ise iki veya daha ço k çocuğu olan, onları sağlıklı bir biçimde yetiştirmeye İddialı olan, ama buna imkanı olmayan ailelere verilsin. Bu teklifin devamı olarak da,, Altaydın Epşileri,, özel bir proje ile çocuklarını iyi yetiştirmek isteyen ailelere yardımda bulunmaktadırlar. Moskova'da Rusya kadınlarının kurultayı sırasında Rusya Federasyonu Cumhurbaşkanına,, Altaydın Epşileri,,nin delegelerinin de imzaladığı bir metin verildi. Bu metinde yazıyordu ki, Rus aileler içinden çıkılmaz bir kriz yaşamaktadırlar ve devlet yardımı olmaksızın, bu krizi aşmak mümkün olmayacak. Buna göre

de orada bazı teklifler ileri sürülmüştü. Mesela, enformasyon mekanının genişletilmesi, televizyon kanallarında eğlence programlarının yerine daha çok Aydınlanma prog

ramları yayınlamak, ailenin manevi sağlığına y6nelik devlet projeleri hazırlamak gibi. Rusya Kadınlar Birliđinin başlattığı Temiz ev, temiz 6lke, temiz Planet,, kampanyasına Altay kadınları da katıldı. Biz 6evre ni temizledik, hatta deterjan tozlar alarak Kayalara turistlerin yazdığı gereksiz yazıları bile temizledik. Daha başka bir kampanya,, Kadın Aile Yaratıcılık,, festivali vardı ve biz bu kampanyayı 8 Mart kadınlar g6n6 ile ilgili başlattık ve başarıyla ge6irdik. Bu festivalin organizasyon işlerin e Altay h6k6meti, Altayın K6lt6r Bakanlığı, Emek ve Sosyal Kalkınma Bakanlığı bile katıldı. Altaylar'da K6lt6r Bakanlığını n kabul ettiği iyi bir proje de vardır. Bu proje sivil toplum 6rg6tlerinin 2013-2015 yılları arasında faaliyetlerine destek projesi adlanıyor ve bu 6rg6tlerin 6alışmalarına her t6rl6 destek verilmektedir.